

живача. З іншого боку, держава, отримуючи великі доходи, збільшує і свої витрати. Звідси, для того щоб знизити інфляцію, сповільнити зростання цін, держава має зменшувати податкові ставки.

Для національної економіки в умовах кризової ситуації, буде доречним досвід країн з розвинутою ринковою економікою де конкурентне середовище, засноване на стійкій товарній пропозиції, підтримує відносну стабільність цін, робить неможливим для окремого виробника чи посередника довільне різке підвищення цін. Строго кажучи, у цих країнах практично немає вільного ціноутворення, а є конкурентне ціноутворення, доповнене державним регулюванням цін на монопольну продукцію та окремі соціально значимі товари і послуги. Тому, головною ж метою антикризових заходів цінового регулювання має стати недопущення зниження життєвого рівня населення внаслідок значного загального підвищення цін.

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кириченко Л. М., асистент,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава

В умовах глобалізації загострюється конкуренція між торговельними підприємствами, як на національному ринку так і на світовому ринку.

Конкуренція, як легалізована форма боротьби за існування, визначає основні параметри розвитку та функціонування ринкового господарства і відіграє особливу роль в інституційній організації ринкової економіки.

Завдяки конкуренції досягається загальна ефективність підприємництва. Адже вона дає змогу виявити відповідність обсягу і структури представлених торговими підприємцями благ та послуг обсягу і структури суспільних потреб. Іншими словами, конкуренція перевіряє підприємницьку діяльність на її відповідність потребам і інтересам суспільства. Головний інтерес спо-

живача проявляється у бажанні купляти якісні продукти, які б забезпечили здорове майбутнє.

Торговельному підприємству потрібно завжди пам'ятати, що споживачі під час придбання, замовлення або використання продукції, яка реалізується на території України, для задоволення своїх особистих потреб мають право на:

- 1) захист своїх прав державою;
- 2) належну якість продукції та обслуговування;
- 3) безпеку продукції;
- 4) необхідну, доступну, достовірну та своєчасну інформацію про продукцію, її кількість, якість, асортимент, а також про її виробника (виконавця, продавця);
- 5) відшкодування шкоди (збитків), завданих дефектною чи фальсифікованою продукцією або продукцією неналежної якості, а також майнової та моральної (немайнової) шкоди, заподіяної небезпечною для життя і здоров'я людей продукцією у випадках, передбачених законодавством;
- 6) звернення до суду та інших уповноважених органів державної влади за захистом порушених прав;
- 7) об'єднання в громадські організації споживачів (об'єднання споживачів).

Визначна роль успішної діяльності торговельних підприємств полягає у вдалому державному регулюванні. Але на жаль, на сьогоднішній день основними негативними державорегулюючими чинниками, які гальмують розвиток конкурентного середовища є: нестабільність законодавства, корупція та політична нестабільність. Негативні тенденції в конкурентному середовищі пов'язані передусім із сповільненням ринкових реформ, широким використанням адміністративних методів. Тому невідкладним завданням економічної політики держави є виправлення деформацій ринкового механізму, здійснення комплексу заходів, які повинні сприяти формуванню ефективного конкурентного середовища. В зв'язку з цим, на нашу думку, Україні необхідна довгострокова стратегія розвитку та регулювання конкурентного середовища. Вона повинна бути націлена на подальшу модернізацію системи захисту конкуренції та антимонополь-

ного регулювання. Крім того, ця стратегія повинна забезпечувати вільні умови входу підприємств роздрібною торгівлі на ринок та виходу з нього.

Таким чином, роль держави полягає в створенні сприятливих умов для реалізації висоякісних товарів і послуг торговельними підприємствами, які в свою чергу задовольняють суспільні потреби. Завдяки цьому країна утримує певну частку світового ринку, забезпечує високі життєві стандарти свого населення, що дає можливість їй досягнути високого рівня конкурентоспроможності.

Література

1. Гончарук Ю. О. Підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок управління конкурентоспроможністю / Ю. О. Гончарук // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 2. – С. 60–66.
2. Базилевич В. Формування конкурентного середовища у транзитивній економіці: проблеми, тенденції, протиріччя / В. Базилевич // Конкуренція. Вісник АМК. – 2003. – № 2. – С. 24–28.
3. Костусев О. Конкурентне середовище в Україні: стан та тенденції розвитку / О. Костусев, М. Пугачова // Конкуренція. – 2007. – № 4. – С. 25.

ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ ЗА РАХУНОК ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Максюта В. В., асистент,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава

Державне регулювання економіки – це система заходів задля здійснення підтримуючої, компенсаційної та регулюючої діяльності держави, спрямованої на створення нормальних умов ефективного функціонування ринку та вирішення складних соціально-економічних проблем розвитку національної економіки й всього суспільства [1].

Аналізу проблем змісту соціально-орієнтованої економіки та визначення умов і важелів ефективного державного регулювання в ринкових відносинах присвячені праці вчених-економістів